

Investerings

Styrelsen för Stockholm Vatten AB

Lägesrapporter för projekt med slutkostnadsprognos över 1 000 mnkr

FÖRSLAG TILL BESLUT

Styrelsen föreslår besluta

att godkänna lägesrapporterna

att lägesrapporterna överlämnas till Stockholm Vatten och Avfall AB för vidare hantering.

Christian Rockberger
Verkställande direktör

Jenny Bengtsson
Avdelningschef
Investerings

Bilagor

1. Lägesrapport 501075 Kvartär rening, september 2025
2. Lägesrapport 2223 Bromma flygplats, september 2025
3. Lägesrapport 410910 Flemingsbergsdalen, september 2025
4. Lägesrapport Årstafältet E01, juni 2025
5. Lägesrapport Mässtunneln, september 2025

Bakgrund

I enlighet med Stockholms Stadshus AB:s tillämpningsanvisningar avseende bolagens investeringar som gäller från och med 2024-01-01 ska årlig lägesrapport lämnas till koncernstyrelsen för projekt med en investeringsutgift som bedöms överstiga 1 000 mnkr.

Bolaget har i september 2025 sju enskilt beslutade projekt i olika faser från utredning till genomförande med en slutkostnadsprognos över 1 000 mnkr:

- Kvätsrär rening - utredning
- Bromma flygplats - utredning
- Flemingsbergsdalen - inriktning
- Årstafältet etapp 1 - genomförande
- Mässtunneln - genomförande
- Grovrening Sickla del2 installationer - genomförande
- Stockholms framtida avloppsrening (SFA) - genomförande

Detta samlingsärende omfattar fem av ovanstående rapporter, för projekt Stockholms framtida avloppsrening (SFA) görs separat lägesrapport, den inkluderar även Grovrening Sickla del 2 och redovisas i separat ärende.

Bolagets exploateringsprojekt med investeringsutgift över 1 000 mnkr hanteras sedan mitten av 2024 efter överenskommelse med Stockholms Stadshus AB i de stadsövergripande styrgrupperna för respektive exploatering. Bolagets VD ingår också i styrgrupperna. Detta är en förändring mot tidigare, och något som bolaget ser positivt på då omfattning och ekonomi för bolagets projekt är helt avhängigt beslut som fattas avseende respektive stadsutvecklingsområde.

Bolagets investeringsbeslut har historiskt fattats i gällande prisnivå, vilket innebär att framtida prisjusteringar generellt sett inte inkluderats i den budget som beslutats för projekten. Från och med 1 januari 2024 förändrades detta och för projekt över 200 miljoner kronor som går upp för nya beslut beräknas prisindexrisk för att ta höjd för framtida marknadsutveckling och kostnadsökningar.

Tidigare år har prisutvecklingen på marknaden inte medfört så pass stora kostnadsökningar att det funnits behov av att löpande stämma av aktuell prisnivå för den budget som beslutas i en prisnivå några år tillbaka i tiden, men i rådande läge har gällande budget indexuppräknats till dagens prisnivå för projekt med äldre beslut än 2024 för att säkerställa att projekten, med de slutkostnadsprognoser som nu redovisas, fortsatt ligger inom sina budgetramar.

SLUT

Kvartär rening för avskiljning av organiska mikroföroreningar vid Henriksdals reningsverk

Lägesrapport september 2025

Tillsammans för världens
mest hållbara stad

STOCKHOLM
VATTEN
OCH AVFALL

Rapport

Diarienummer
Dnr 24SVOA1602

Projektnummer
501075

Kvartär rening för avskiljning av organiska mikroföroreningar vid Henriksdals reningsverk

---

- Lägesrapport september 2025

Projektledare: Dan Fujii
Datum: 2025-09-08

För att infoga en bild: Klicka här och välj Infoga >Bild.

Bilden bör vara 14,83 x 16 cm.

Annars, markera bilden och justera med Bildverktyg > Format: Storlek samt Beskriv

INNEHÅLL

1. Sammanfattning	2
2. Inledning	3
3. Projektets bakgrund och syfte	3
1. Bakgrund	3
2. Syfte	3
4. Projektets omfattning	4
5. Väsentliga händelser	4
6. Projektorganisation	6
7. Beslut	6
8. Ekonomi	7
8.1 Det ekonomiska läget	7
8.2 Orsaker till ev. avvikelser	7
8.3 Utnyttjandegrad av budgeterade medel för risk och oförutsett	7
9. Tidplan och status	7
10. Riskläget	9
11. Arbetsmiljö, miljö, kvalitet	10
11.1 Arbetsmiljöarbetet	10
11.2 Miljöarbetet	10
11.3 Kvalitetsarbetet	10
12. Styrning och uppföljning	11

1. Sammanfattning

Projektet Kvartär rening för avskiljning av organiska mikroföroreningar vid Henriksdals reningsverk befinner sig i utredningsfasen. Projektets utredningar har kommit igång i enlighet med projektdirektivet. Tre parallella delprojekt pågår.

Teknisk utredning kring val av reningsprocess och placering på Henriksdals reningsverk pågår och kommer under november att leverera en rekommendation kring val av reningsprocess för vidare inarbetning i en förstudie. Styrgruppen kommer att ta beslut om vilken reningsprocess som ska utvecklas vidare i förstudien.

Arbete med att uppföra en pilotanläggning pågår, med mindre försening på grund av svårigheter att få fram projekteringsunderlag. Driftsättning är planerad till Q1 2026.

Provtagning i recipient och vid reningsverk genomförs under september och oktober. Arbete med framtagande av en recipientmodell pågår. Leverans kommer att ske till Q2 2026 i enlighet med projektplanen.

Av projektets fastställda utredningsbudget på 23 mnkr så är utfallet fram till 2025-07-31, 1,69 mnkr. Uteliggande avrop är 9,6 mnkr.

Sammanfattningsvis ligger projektet i fas enligt den övergripande tidplanen samt i linje med budget.

2. Inledning

Detta dokument utgör lägesrapport för september 2025 avseende projektet Kvartär rening för avskiljning av organiska mikroföroreningar vid Henriksdals reningsverk.

Lägesrapporten följer stadens rapporteringsmall för rapport till styrgrupp som finns att hämta från stadens projektstödssida för SSIP (Systemstöd Stora Investerings Projekt).

3. Projektets bakgrund och syfte

1. Bakgrund

EU:s reviderade avloppsvattendirektiv (EU 2024/3019) antogs av EU:s ministerråd den 5 november 2024 och därmed kommer krav på införande av kvartär rening för avskiljning av mikroförorening (kvartär rening) från utsläpp på avloppsreningsverk att implementeras i svensk lagstiftning senast 31 juli 2027. Stockholm Vatten AB (bolaget) behöver därför bygga ut Henriksdals reningsverk med ett sådant reningssteg.

Hos varje medlemsland ska utbyggnaden av kvartär rening ske etappvis med start 31 december 2033 och slutföras senast 31 december 2045. År 2033 ska 20 procent av ett lands reningsverk med en belastning över 150 000 personekvivalenter ha infört denna kvartära rening. Ett beslut om när bolaget senast ska ha infört kvartär rening på Henriksdals reningsverk är ännu inte fattat av Naturvårdsverket.

Henriksdals reningsverk har idag ingen kvartär rening implementerad. Däremot ger membranprocessen (MBR-processen) som nu införs genom SFA-projektet goda förutsättningar för att bygga vidare med kvartär rening. Detta tack vare det renade avloppsvattnets kvalitet som kan erhållas genom MBR-processen.

De mikroföroreningar som berörs enligt detta direktiv har sitt ursprung i produkter från humanläkemedel och kosmetiska produkter. Därmed ingår inte PFAS eller mikroplaster.

Stockholms stad har i budget 2025–2027 klart uttryckt bolagets ansvar gällande läkemedelsrening (det vill säga kvartär rening).

Vid Stockholm Vatten AB:s styrelsemöte den 6 februari 2025 godkändes projektdirektivet *för Projekt Kvartär rening för avskiljning av organiska mikroföroreningar vid Henriksdals reningsverk* och utredningsbeslut fattades med en projektbudget om 23 mnkr.

2. Syfte

Projektets mål är att anlägga ett nytt reningssteg på Henriksdals reningsverk för kvartär rening för att klara kommande krav enligt EU:s avloppsvattendirektiv och dess implementering i svensk lagstiftning. De nya kraven kräver rening av bland annat läkemedelsämnen och andra organiska mikroföroreningar.

Projektmålen under utredningsfasen är följande:

- Framtagande av en teknisk förstudie (delprojekt Teknisk utredning) med syfte att kunna rekommendera en teknisk lösning som utvecklas vidare i ett principförslag
- Framtagande av ett principförslag (delprojekt Teknisk utredning) utifrån rekommenderad lösning under förstudien
- Framtagande av en recipientmodell och riskbedömning (delprojekt Miljöanalys) med syfte att kunna visa vilken reningsgrad som behövs för att klara kraven i miljökvalitetsnormen
- Genomföra pilotförsök för att utvärdera teknikkombinationen ozon och biologiskt filter (delprojekt Pilotförsök) med syfte att verifiera dimensionerande värden och optimera driftparametrar för att kunna spara energi och miljökostnader.

4. Projektets omfattning

Projektet omfattar följande aktiviteter och milstolpar.

Aktivitet	Milstolpe/Leverans
Genomföra teknisk förstudie	Leverans Förstudiehandling
Anlägga pilotanläggning	Driftsättning pilotanläggning
Genomföra pilotförsök	Leverans PM Pilotförsök med avseende på ozon och kolfilter
Genomföra miljöundersökning och riskbedömning	Leverans PM Miljöundersökning och riskbedömning
Ta fram principförslag	Leverans Principförslag
Ta inriktningsbeslut (BP2)	Inriktningsbeslut taget
Ta fram systemhandling	Leverans Systemhandling
Ta fram handlingar till anmälan gällande miljöfarlig verksamhet	Anmälan inskickad och fastställd av tillsynsmyndigheten
Ta genomförandebeslut (BP3)	Genomförandebeslut taget
Ta fram förfrågningsunderlag	Förfrågningsunderlag skickas ut
Genomföra upphandling	Avtal skrivs
Byggstart	Startmöte genomförande
Genomföra slutbesiktning	Godkänd slutbesiktning
Genomföra provdrift	Godkänd provdrift
Beslut om projektleverans	Leveransgodkännande (BP4)
Avsluta projektet	Slutrapport (BP5)

5. Väsentliga händelser

Nedan presenteras väsentliga händelser sedan utredningsbeslutet fattades:

Projektledning

En projektplan har tagits fram och godkänts och fastställts av styrgruppen för projektet. I projektplanen finns bland annat en projektorganisation beskriven.

Teknisk utredning:

Teknisk utredning pågår, där ett av tre delmoment är avklarade. Det avklarade delmomentet berörde utvärdering av de tidigare studerade reningstekniksalternativen och återkoppling från projektets schweiziska expertkonsulter samt beslut om vilka tekniker som ska utredas vidare i delmoment 2.

Startmöte har hållits för delmoment 2 där de tre valda reningsprocesser ska utvärderas vidare.

Miljöanalys

Startmöte har hållits gällande framtagande av recipientmodell och riskbedömning. Arbetet kommer att pågå fram till början av Q2 2026. Första provtagningsomgång i recipienten genomförs under september och sedan i oktober.

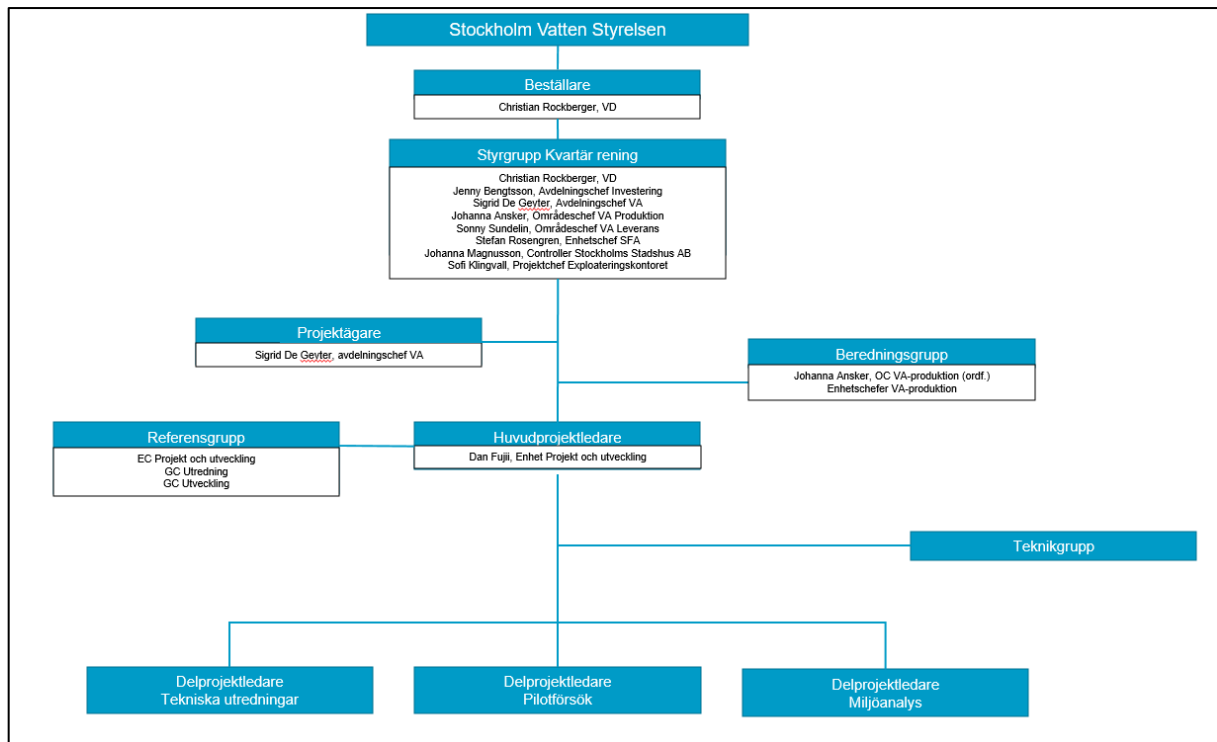
Pilotanläggning

Planering (projektering) för anläggande av en pilotanläggning pågår.

6. Projektorganisation

Under utredningsfasen genomförs projektet av SVOA:s VA-avdelning – Projekt och utveckling. De tre delutredningsområden drivs av respektive delprojektledare som rapporterar till Huvudprojektledaren. Huvudprojektledaren rapporterar till styrgruppen för projektet som har samma sammansättning som SFA-programmets styrgrupp. Förankring mot linjeverksamhet sker genom dialog med beredningsgruppen, referensgruppen och teknikgruppen.

Beställare av projektet är Christian Rockberger, VD SVOA. Projektägare är Sigrid De Geyter, avdelningschef VA.

7. Beslut

Nedan följer en sammanfattning av projektets formella beslut:

- Utredningsbeslut fattades av SVOA:s styrelsen 2025-02-06 (Utredningsbudget 23 mnkr).

Nedan följer en sammanfattning av styrgruppens väsentliga beslut:

- 2025-06-11: Styrgruppen beslutar om att projektet utreder ett alternativ som kan innebära att ca 1/3 av slammet ej kommer att uppfylla Revaq-kraven och därmed behöver hanteras separat (det vill säga ej spridning på åkermark).

8. Ekonomi

8.1 Det ekonomiska läget

Fram till juli 2025 ser det ekonomiska läget ut som följer:

- Aktuellt utfall i projektet: 1,69 mnkr
- Godkänt utredningsbudget: 23 mnkr
- Hittills avropat belopp i projektet: 9,6 mnkr

8.2 Orsaker till ev. avvikelser

Inga avvikelser att rapportera.

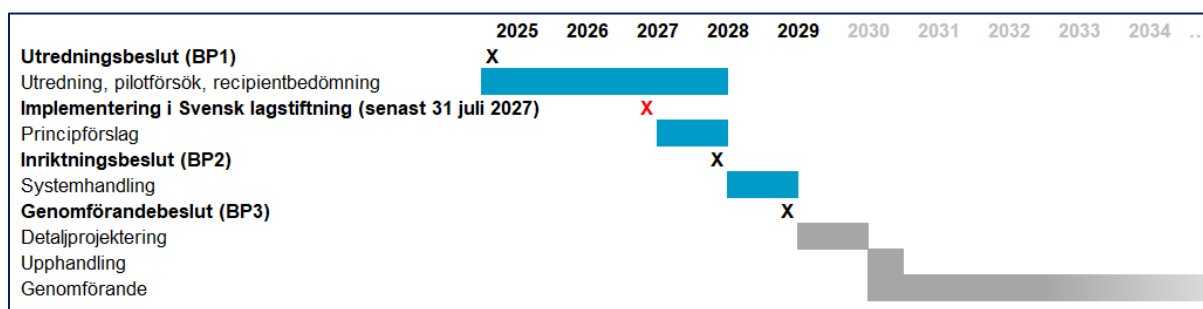
8.3 Utnyttjandegrad av budgeterade medel för risk och oförutsett

Posten ej tillämpar för utredningsskede av projektet.

9. Tidplan och status

Sammanfattande tidplan.

- Utredda: Q1 2025 – Q2 2028
- Planera: Q3 2028 – Q2 2029
- Genomföra: Q3 2029 – Q4 2033

Status september 2025:

Projektet följer den övergripande tidplanen.

I den tekniska utredningen har 1 av 3 delmoment avslutats. Förändring från ursprunglig utredningstidplan är att leverans av sista delmomentet har senarelagts från Q4 2025 till Q2 2026. Främsta orsaken till detta var att man önskade att styrgruppen skulle få möjlighet att godkänna val av rekommenderad teknisk lösning innan sista arbetspaketet genomfördes samt behov av att fördela

budgeten bättre mellan åren. Detta har ingen påverkan på den övergripande tidplanen då utredningen sedan ska invänta fastställande av avloppsvattendirektivet i svensk lagstiftning senast 31 juli 2027.

Pilotanläggningen är något försenad gällande uppstart av byggandet av pilotanläggningen, orsaken härleds till försening gällande framtagande av underlag hos entreprenören. Projektet planerar fortfarande att kunna driftsätta pilotanläggningen under Q1 2026.

Miljöanalys med framtagande av recipientmodell och genomförande av provtagning och analys av organiska mikroföroreningar i recipienten håller tidplan och resultat förväntas till slutet av Q2 2026. Första provtagningsomgången har skett under september och andra (och sista) provtagningsomgången är planerad till oktober. Provtagning sker både vid reningsverket och i recipienten.

10. Riskläget

Risk	Scenario	Konsekvens	Hantering	Status
Lagstiftning	Implementering i svensk lagstiftning blir strängare än den ursprungliga utformningen i EU:s direktiv.	Dyrare och mer komplex teknisk lösning. Kan även ha påverkan på genomförande tidplanen om anläggningen behöver blir väsentligt större.	Principförslaget ska arbetas fram efter att implementering i svensk lagstiftning har skett, vilket sker senast 31 juli 2027.	Oförändrat. Enligt information från Naturvårdsverket kommer förslag till författningsändring att presenteras senast 30 januari 2026 till regeringen, vilket projektet kommer att bevaka.
Tillstånd	Krav på komplett tillståndsansökan och inte enbart anmälan enligt miljöbalken.	Stor påverkan på tidplanen då tillståndsansökan kan ta 1 till 2 år.	Dialog med tillsynsmyndighet sker kontinuerligt, samt anmälan kommer att skickas in snarast efter 31 juli 2027 när direktivet är införd i svensk lagstiftning.	Oförändrat.
PFAS	Krav på PFAS-rening	Påverkan på framför allt drift- och klimatkostnad. Beroende på krav kan även investeringskostnaden komma att påverkas.	Kostnad för att PFAS-rening kommer att beräknas för de tekniska lösningar som utreds.	Oförändrat.
Kan ej sprida slam på åkermark	Slammet blir ej Revaq certifierad om aktivt kol blandas med slammet.	Alternativ slamhantering behöver tas fram för det slam som innehåller aktivt kol.	Projektet utreder tekniska möjligheten att hantera två slamströmmar inom reningsverket.	Oförändrat. Projektet har fått godkänt av styrgruppen att utreda alternativ som innebär att denna risk faller ut, dvs att ca 1/3 av slammet från Henriksdals reningsverk måste hanteras på annat sätt än idag.
Berguttag behövs	Utrymmesbrist i reningsverket gör det svårt att få plats med ett nytt stort reningssteg utan berguttag.	Stor påverkan på investeringskostnad om större berguttag behöver ske. Påverkar även tid för genomförande då nytt tillstånd behöver sökas i och med att det blir tal om vattenverksamhet.	Stort fokus på att hitta tekniska lösningar som inte kräver berguttag. Berguttag ska endast göras när inga andra alternativ finns.	Resultat av preliminär utredning visar att visst berguttag blir nödvändigt för att få plats med reningssteget. Projektet undersöker även vilken omfattning av berguttag som är möjligt utan att påverka grundvatten och därmed behöva söka tillstånd för vattenverksamhet.

				Om projektet bedömer att tillstånd krävs för vattenverksamhet kommer tillståndshandling att inledas så fort underlag finns för en ansökan, vilket förväntas finnas klar till Q2 2026.
--	--	--	--	---

11. Arbetsmiljö, miljö, kvalitet

11.1 Arbetsmiljöarbetet

Risikanalys gällande teknisk lösning är inplanerad under Q3 2025.

Risikanalys har genomförts gällande föreslagen pilotanläggning.

11.2 Miljöarbetet

Inget att rapportera då arbetet med uppförande av pilotanläggningen ej har påbörjats.

11.3 Kvalitetsarbetet

En kvalitetsplan ska tas fram av projektet och godkännas av styrgruppen. Detta är planerat till november 2025.

Projektet följer stadens tillämpningsanvisningar för projekt över 1000 mnkr samt i övrigt SVOA:s projektmodell.

En projektplan har tagits fram och godkänts av styrgruppen. I projektplanen finns beskrivet ett antal organisatoriska stödfunktioner till projektet (se även kapitlet Projektorganisation ovan).

Projektgruppen består av tre delprojekt med varsin projektledare som rapporterar till huvudprojektledaren. Månatliga avstämningar hålls gällande tidplan, ekonomi, kvalitet och omfattning.

Till projektgruppen finns stödfunktion (kallad Teknikgrupp) där bolagets specialister finns att tillgå, samt koppling till linjeverksamheten.

Huvudprojektledaren har sedan ett kontinuerligt stöd i den så kallade referensgruppen för projektledning. Referensgruppen består av närmaste chefer samt enhetschef för Projekt och utveckling, VA-produktion.

Förankring och återkoppling från övrig VA-verksamhet sker genom den så kallade beredningsgruppen som består av enhetschefer samt områdeschef för VA-produktion, VA-avdelningen.

Kvalitetsarbete i själva den tekniska utredningen sker dels genom konsultens eget kvalitetssystem samt genom kontinuerlig dialog med beställaren under projektets framdrift. En viktig del i den tekniska utredningen är medverkan av det schweiziska konsultbolaget som har stor erfarenhet av att

planerat flera av de schweiziska reningsverken med kvartär rening sedan man som enda land i världen införde krav redan 2016.

I samband med leverans av handling sker sedervanlig interngranskning hos konsult innan granskningshandling översänds till beställaren varvid hela projektgruppen granskar handlingarna.

Slutligt beslut av vilken teknik som ska gå vidare för detaljestudier beslutas av styrgruppen för projektet.

En viktig del i kvalitetsarbetet är den tidplan som är framlagd för projektets utredningsfas. Först görs en förstudie som följs upp av pilotförsöken för att bekräfta samt ge underlag för detaljerad dimensionering. Projektet är tidsplanerat så att kravställning i svensk lagstiftning hinner fastställas innan principförslag arbetas fram.

12. Styrning och uppföljning

Projektet har fastställt en projektplan där projektets styrning framgår.

Projektet styrs genom den fastställda styrgruppen. Innan projektärenden går upp för beslut i styrgruppen går den för beredning till en beredningsgrupp för att inhämta linjeverksamhetens återkoppling, samt säkerställa att underlag som ska till beslut håller rätt innehåll och kvalitet.

I den dagliga projektstyrningen har huvudprojektledaren stöd av en referensgrupp. Huvudprojektledaren rapporterar regelbundet till referensgruppen om framdriften och det ekonomiska läget samt uppkomna utmaningar i utredningen.

Respektive delprojekt styrs av respektive delprojektledare som rapportera regelbundet till huvudprojektledaren. Månatliga uppföljningsmöten hålls för denna återkoppling.

Projektet följer Stockholms Stadshus AB:s tillämpningsanvisningar för projekt över 1000 mnkr och obligatorisk dokumentation lagras enligt SVOA:s rutiner för projektdokumentation. Projektet befinner sig i utredningsfasen.

Projektet följer även Stockholm Vatten och Avfalls projektstyrningsmodell i Projektstyrningshandboken, som är indelad i sex faser: initiera, utreda, planera, genomföra, avsluta och följa upp. Projektet styrs enligt bolagets fastställda beslutsprocess, med kontinuerlig uppföljning av ekonomi, tidplan, risk och kvalitet. Projektet använder centrala mallar och rutiner från SVOA:s projektstyrningshandbok. Dokumentation sker löpande i ProjectWise, och projektspecifika rutiner tas fram vid behov

Projektet styrs genom beslutade ramar för tid, ekonomi och innehåll.

Styrgruppen delges information om och hanterar beslut och förändringar kring tid, ekonomi och innehåll utanför de fastställda ramarna.

Uppföljning sker mot styrgruppen genom lägesrapportering minst två gånger per år, samt mot styrelsen genom årlig lägesrapportering enligt årshjulet för stora investeringsprojekt.

Stockholm Vatten och Avfall är en samhällsbyggare i framkant som driver och utvecklar vatten- och avfallstjänster med miljöfokus. Varje dag, året runt förser vi 1,4 miljoner stockholmare med rent och gott kranvatten, renar avloppsvatten och ser till att avfallet tas om hand. Tillsammans med invånare, företag och andra intressenter arbetar vi för att Stockholm ska bli världens mest hållbara stad.

Stockholm Vatten och Avfall

Tel 08-522 120 00

svoa@svoa.se

www.svoa.se

En del av Stockholms stad

Bromma flygplats

Lägesrapport september 2025

Tillsammans för världens
mest hållbara stad

STOCKHOLM
VATTEN
OCH AVFALL

Rapport

Diarienummer
25SVOA242

Projektnummer
2223

Bromma flygplats

- Lägesrapport september 2025

Johanna Danielsson
2025-09-22

INNEHÅLL

1.	Sammanfattning	2
2.	Inledning.....	3
3.	Projektets bakgrund och syfte	3
3.1	Syfte	3
4.	Projektets omfattning	4
5.	Väsentliga händelser	4
6.	Projektorganisation	4
7.	Beslut.....	4
8.	Ekonomi	4
8.1	Det ekonomiska läget	5
8.2	Orsak till ev avvikelser	5
8.3	Utnyttjandegrad av budgeterade medel för risk och oförutsett	5
9.	Tidplan och status	5
10.	Riskläget	6
11.	Arbetsmiljö, miljö, kvalitet.....	6
11.1	Arbetsmiljöarbetet	6
11.2	Miljöarbetet	6
11.3	Kvalitetsarbetet	6
12.	Styrning och uppföljning	6

1. Sammanfattning

Exploateringsnämnden fattade utredningsbeslut under 2024, att utreda förutsättningarna för stadsutveckling på Bromma flygplats och att ta fram ett planprogram för området.

Flygplatsen är belägen i Bromma i västra Stockholm. Arbetet syftar till att utveckla en ny stadsdel i enlighet med översiktsplanen. Det görs genom en omvandling av flygplatsområdet efter 2038, då arrendet för nuvarande aktör för flygplatsen går ut.

En ny stadsdel inom flygplatsområdet möjliggör ny bebyggelse av cirka 16 000 bostäder samt arbetsplatser, skolor och parker med mera. Det kräver en helt ny grundläggande uppbyggnad av alla tekniska system inklusive VA.

Arbete med att ta fram planstrukturen inom planprogrammet pågår, samråd planeras till hösten 2026.

För Stockholm Vatten AB (bolaget) pågår utredningsarbete för att bland annat ta fram vilket fördröjningsbehov som finns för dagvatten inom programområdet. Dessa fördröjningsvolymerna behöver utrymme i planstrukturen.

Utredningen har ett utredningsbeslut på 5 mnkr och en grov kostnadsbedömning indikerar en investeringsutgift som väl överstiger 1 000 mnkr. Inriktningsbeslut kommer tas fram för respektive detaljplan som tidigast bedöms komma igång 2032.

2. Inledning

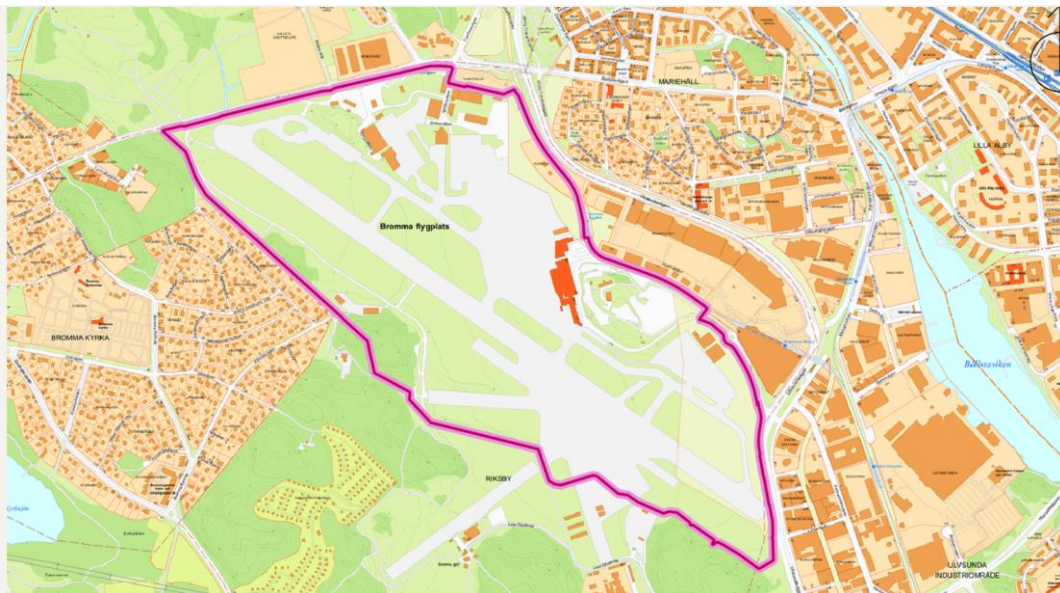
Detta är den första lägesrapporten för utredningen i detta format. Lägesrapporten är baserad på utfall i augusti 2025 och vid detta datum känd projektinformation.

3. Projektets bakgrund och syfte

Exploateringsnämnden fattade ett utredningsbeslut 22 februari 2024, Dnr E2024-00135, att utreda förutsättningarna för stadsutveckling på Bromma flygplats. Ett reviderat utredningsbeslut fattades 17 oktober 2024 för att ta fram ett planprogram för området.

Flygplatsen är belägen i Bromma i västra Stockholm. Arbetet syftar till att utveckla en ny stadsdel i enlighet med översiktsplanen. Det görs genom en omvandling av flygplatsområdet efter 2038, då arrendet för nuvarande aktör för flygplatsen går ut.

En ny stadsdel inom flygplatsområdet möjliggör ny bebyggelse av cirka 16 000 bostäder samt arbetsplatser, skolor och parker med mera. Det kräver en helt ny grundläggande uppbyggnad av alla tekniska system inklusive VA. Arrendeområdet är cirka 130 hektar stort, se figur 1.

Figur 1. Planprogrammets område.

3.1 Syfte

Syftet med bolagets utredning är att bidra med underlag som säkerställer en hållbar och fungerande VA-lösning för det som planeras inom planprogrammet.

4. Projektets omfattning

För bolaget omfattar utredningen hur exploaterings framtida VA-försörjning kan utformas inom planprogrammet samt identifiering av viktiga beroenden mot omkringliggande områden. En annan viktig del i utredningen är att ta fram underlag för att säkerställa en hållbar dagvattenhantering inom det stora avrinningsområde för dagvatten som påverkas av en exploatering inom flygplatsen.

5. Väsentliga händelser

Under maj och juni 2025 genomfördes ett stresstest av en framtagna planstruktur för hela området. Bolaget har lämnat synpunkter ur både VA:s och avfalls perspektiv. Under hösten fortsätter planarkitekterna sitt arbete med att väga ihop inkomna kommentarer och justera strukturen utifrån det.

En stor fråga inom planprogrammet är hantering av dagvatten eftersom det är ett stort område som har sin naturliga avrinningsväg genom flygplatsen. Nuvarande och framtida flöden har uppskattats för att kunna bedöma vilka fördröjningsvolymers som behövs, volymer som kräver plats i planstrukturen. Ledningsnätets dimension nedströms är det som påverkar volymbehovet mest. Samordning pågår med detaljplanen för Bällstahamn, som ligger nedströms.

Sent under våren 2025 beslutades att även del av Bromma-Riksby skulle läggas till i planprogrammet. Tidigare har området ingått i ett separat detaljplanearbete tillsammans med Linta gårdsväg, sydväst om flygplatsen. Denna detaljplan delades på grund av en utmanande investeringskalkyl. Genom att föra över Riksbydelen till flygplatsens planprogram skapas bättre förutsättningar till en mer kostnadseffektiv och hållbar dagvattenlösning för området. Pumpning av dagvatten undviks och den naturliga avrinningens riktning följs. Det återstår en del arbete med att uppdatera flöden för det tillkommande området.

6. Projektorganisation

Utredningen rapporterar löpande till enhetschef för Projektberedning exploatering samt bolagets projektstyrgrupp VA Leverans. Arbetet utförs främst av bolagets organisation med stöd av konsulter i vissa utredningar där projektledaren ansvarar för samordning och bemanning.

7. Beslut

Utredningsbeslut

Styrelsen för Stockholm Vatten AB	2025-05-05
-----------------------------------	------------

Tabell 1 inriktningsbeslut

8. Ekonomi

Utredningen har ett utredningsbeslut på 5 mnkr och en grov kostnadsbedömning indikerar en investeringsutgift som väl överstiger 1 000 mnkr. Utredningsbeslutet avser arbete för att ta fram planprogrammet och kommer följas av inriktningsbeslut för respektive framtida detaljplan.

8.1 Det ekonomiska läget

Utfall till och med september 2025

310 kkr

8.2 Orsak till ev avvikelser

Tidplanen för programsamrådet har förlängts vilket kommer innebära att prognosen för kommande år justeras något.

8.3 Utnyttjandegrad av budgeterade medel för risk och oförutsett

Den förlängda tidplanen för planprogrammet samt utökningen med område för Riksby innebär sannolikt att del av risk- och oförutsettpotten (totalt 1,5 mnkr) kommer nyttjas. Hur stor del är för tidigt att bedöma men den totala prognosen bedöms i dagsläget inte påverkas.

9. Tidplan och status

Tidplanen för planprogrammet är förlängd, samråd planeras nu till höst 2026 istället för Q2 2026. Ursprungligen var tidplanen satt för att hinna med samråd och redogörelse innan det politiska valet i september 2026. Nu bedöms det inte vara nödvändigt varför tidplanen förlängts något för att få ytterligare tid till de utredningar som behövs för planprogrammet inför samråd.

Utredning	Q1 2025 – Q2 2026
Samråd	Q3/Q4 2026
Antagande	Q2 2028

Efter programmets antagande kommer det att krävas fortsatt planeringsarbete i form av fördjupning av idé och struktur, infrastruktur, ekonomiska förutsättningar, etappindelning och markanvisningsstrategi. Exploateringskontorets bedömning är att sådan planering kommer ta cirka 4-5 år, och att detaljplanearbeten kan starta därefter, med målbild att ha den första lagakraftvunna detaljplanen till 2038.

10. Riskläget

- Det långa tidsperspektivet är en känd risk och tidplanen för planprogrammet har förskjutits. Projektet arbetar aktivt med tidplanen.
- Riksby är en osäkerhetsfaktor innan ny planprogramsgräns är fastställd och erforderlig omarbetning har gjorts.
- Inom flygplatsområdet finns begränsad tillgänglig information om geotekniska och geohydrologiska förutsättningar samt markföroreningar. Risk finns att underlagen som kommer ligga till grund för planprogrammet inte är tillräckligt utförliga för att kunna fungera som bra beslutsunderlag. Bevakas av projektet.
- Dagvatten och skyfall är viktiga frågor inom programmet och det arbetas aktivt med kravställning från bolagets sida. Samordning med intilliggande detaljplaner pågår för att ge dagvattnet så bra förutsättningar som möjligt inom planprogrammet.

11. Arbetsmiljö, miljö, kvalitet

11.1 Arbetsmiljöarbetet

Planprogrammet är i tidigt skede. De risker som kan identifieras redan nu kommer att bevakas och i möjligaste mån arbetas bort eller minimeras under fortsatt utredning och planering.

En aspekt som studeras är framkomlighet vid skyfall, det ingår i stadens utredning. Två andra aspekter är arbetsmiljö dels vid framtida driftinsatser och dels vid anläggandet av VA-anläggningen.

11.2 Miljöarbetet

Inom planprogrammet ansvarar Stockholm stad för projektets miljöarbete. Miljöförvaltningen är involverad tillsammans med exploateringskontoret och stadsbyggnadskontoret. Det finns en hel del föroreningar att hantera inom flygplatsen. PFAS är en av de mest utmanande föroreningar som finns både i jord och i grundvatten inom området. Utredning om hur rening och hantering ska ske framöver pågår.

11.3 Kvalitetsarbetet

För säkerställande av god kvalitet gällande dokumentationshantering lagras alla underlag i projekthanteringssystemet Projectwise.

Alla bolagets investeringsprojekt följer Projektstyrningshandboken för att säkerställa att projektet följer de beslutspunkter och rutiner/moment som krävs från att ett projekt initieras vid BP0 tills att det följs upp vid BP6. Denna övergripande utredning kommer ligga till grund för nya utredningsbeslut på en mer detaljerad nivå när planprogrammet är färdigt.

12. Styrning och uppföljning

Projektet hanteras i den stadsövergripande styrgruppen för exploateringen av Bromma flygplats. Bolagets VD ingår i styrgruppen.

Operativt styrs projektet i enlighet med bolagets projektstyrningshandbok och rutiner för projekt- och investeringsstyrning. Projektrapportering sker månadsvis till enhetschef på Projektberedning exploatering med avstämning mot tid, innehåll och kvalitet. Projektrapportering sker även månadsvis i bolagets projektstyrningsverktyg MS-project.

Stockholm Vatten och Avfall är en samhällsbyggare i framkant som driver och utvecklar vatten- och avfallstjänster med miljöfokus. Varje dag, året runt förser vi 1,5 miljoner stockholmare med rent och gott kranvatten, renar avloppsvatten och ser till att avfallet tas om hand. Tillsammans med invånare, företag och andra intressenter arbetar vi för att Stockholm ska bli världens mest hållbara stad.

Stockholm Vatten och Avfall

Tel 08-522 120 00

kund@svoa.se

www.svoa.se

En del av Stockholms stad

Flemingsbergsdalen

Lägesrapport september 2025

Tillsammans för världens
mest hållbara stad

STOCKHOLM
VATTEN
OCH AVFALL

Rapport

Diarienummer
19MB1956

Projektnummer
410910

Flemingsbergsdalen

- Lägesrapport september 2025

Johanna Cedergren
2025-09-23

Innehållsförteckning

1. Sammanfattning	2
2. Inledning	3
3. Projektets bakgrund och syfte	3
3.1 Syfte	3
4. Projektets omfattning	3
5. Väsentliga händelser	3
6. Projektorganisation	4
7. Beslut	4
7.1 Inriktningsbeslut	4
7.2 Genomförandebeslut	4
7.3 Reviderat genomförandebeslut	5
8. Ekonomi	5
8.1 Det ekonomiska läget	5
8.2 Orsak till ev avvikelser	6
8.3 Utnyttjandegrad av budgeterade medel för risk och oförutsett	6
9. Tidplan och status	6
10. Riskläget	8
11. Arbetsmiljö, miljö, kvalitet	9
11.1 Arbetsmiljöarbetet	9
11.2 Miljöarbetet	9
11.3 Kvalitetsarbetet	9
12. Styrning och uppföljning	9

1. Sammanfattning

April 2020 antog Huddinge kommun ett planprogram för Flemingsbergsdalen i syfte att utveckla området till en integrerad stadsdel i Flemingsberg med höga stadsbyggnadskvaliteter. Programmet ska ge möjlighet till nya arbetstillfällen, handel, nöjen, kultur, bostäder, samhällsservice och studieplatser. Utvecklingen av Flemingsbergsdalen är ett led i att stärka den regionala stadskärnan Flemingsberg, en strategisk utvecklingspunkt för hela Stockholmsregionen.

För SVOA omfattar projektet utbyggnad, omläggning och uppdimensionering av VA-anläggningen inom planprogrammet och till viss del utanför för att säkra upp tillkommande spillvattenflöden. Totalt innebär projektet en utbyggnad och omläggning av VA-ledningar på cirka 9000 meter, en till två dagvattendammar och eventuellt en större pumpstation.

Planprogrammet kommer att detaljprojekteras och byggas ut i etapper. I dagsläget finns en systemhandling framtaget för allmän platsmark och under hösten kommer första etappen inom systemhandlingen att påbörja detaljprojektering.

Huddinge Kommun kommer vara byggherre för utbyggnad inom allmän platsmark, exploatören inom kvartersmark och SVOA är egen byggherre för delprojekt som ligger i direkt anslutning till planprogrammet. SVOA har även haft ett par mindre delprojekt (Separatör 1 och Kvarnängsvägen) inom planprogrammet som är färdigställda och inväntar slutbesiktning.

Flemingsbergsdalen har inriktningsbeslut på 120 mnkr med en indikativ budget på 1 200 mnkr. Inför varje delprojekt tas det fram ett genomförandebeslut. Utfall hittills ligger på totalt 33,5 mnkr och inkomster beräknas till 26 mnkr innan årets slut.

Varje delprojekt har en egen tidplan för detaljprojektering/FU/upphandling samt genomförande och projektet i sin helhet kommer att planeras och byggas ut fram till år 2050.

Största riskläget i dagsläget är den omprojektering som Trafikverkets projekt Tvärförbindelse Södertörn nu genomför inom det närliggande TSK40 projektet. I maj 2025 fanns en hållbar systemlösning framtagen mellan Flemingsbergsdalenprojektet och TSK40 men på grund av ekonomiska skäl behöver nu TSK40 se över vissa större ledningsomläggningar vilket kan leda till större omtag även inom Flemingsbergsdalenprojektet.

2. Inledning

Det här är den andra lägesrapporten i projektet i detta format. Lägesrapporten är baserad på utfall 23 september 2025 och vid detta datum känd projektinformation.

3. Projektets bakgrund och syfte

April 2020 antog Huddinge kommun ett planprogram för Flemingsbergsdalen i syfte att utveckla området till en integrerad stadsdel i Flemingsberg med höga stadsbyggnadskvalitéer. Programmet ska ge möjlighet till nya arbetstillfällen, handel, nöjen, kultur, bostäder, samhällsservice och studieplatser.

Ambitionen inom Flemingsbergsdalen är att kunna erbjuda närmare 35 000 nya arbetsplatser, 5 000 nya bostäder och 3 000 nya skol- och förskoleplatser. Ett arbete som kommer pågå fram till år 2050.

För att säkra den tillkommande bebyggelsen inom Flemingsbergsdalen kommer SVOA som Kommunens VA-huvudman att bygga ut och bygga om befintlig VA-anläggning.

3.1 Syfte

Utvecklingen av Flemingsbergsdalen är ett led i att stärka den regionala stadskärnan Flemingsberg, en strategisk utvecklingspunkt för hela Stockholmsregionen.

I Flemingsbergsdalen ska en hållbar stadsdel - som tillsammans med närliggande områden skapar ett sammanhållet och hållbart Flemingsberg med bostäder, arbetsplatser, samhällsservice, handel, nöje, park och natur.

Syftet med SVOAs projekt är att möjliggöra exploateringen och försörja denna med allmänt vatten- och avlopp.

4. Projektets omfattning

För SVOA omfattar projektet utbyggnad, omläggning och uppdimensionering av VA-anläggningen inom planprogrammet och till viss del utanför för att säkra upp tillkommande spillvattenflöden. SVOA ingår i en gemensam systemhandling som Huddinge Kommun låtit ta fram. Fortsatt detaljprojektering och genomförande delas upp etappvis i mindre delprojekt.

Totalt innebär projektet en utbyggnad och omläggning av VA-ledningar på cirka 9000 meter, en till två dagvattendammar och eventuellt en större pumpstation.

5. Väsentliga händelser

Kvarnängsvägen – delprojekt kopplat till detaljplanen "Centralmarken" som vann laga kraft i juli 2022. I samband med byggnationen av Alfa Laval's nya kontor- och laborationsbyggnad krävdes ledningsflytt på cirka 180 meter. Projektet är färdigbyggt och inväntar slutbesiktning.

Separatorn 1 – servisarbeten för anslutning av Alfa Lavals nya byggnad. Projektet är färdigbyggt och inväntar slutbesiktning.

Systemhandling (allmän platsmark) – Slutleverans systemhandling 29 september 2025.

Levererad tidplan från Huddinge Kommun för alla delprojekt

I juni 2025 redovisade Huddinge Kommun tidplaner för de tilltänkta delprojekten inom Flemingsbergsdalen. Till grund ligger den systemhandling som tagits fram mellan Q3 2024 och Q3 2025. Det är totalt 22 delprojekt som redovisas under *kapitel 8 Ekonomi* och *kapitel 9 Tidplan och status*.

6. Projektorganisation

Projektorganisationen inom SVOA är uppbyggd enligt följande;

huvudprojektledare, delprojektledare, interna sakkunniga resurser och kravställare samt projektstyrgrupp och upphandlande organisationer.

Delprojekten drivs olika utifrån vem som är byggherre. Nedan redovisas de tre olika indelningarna.

Inom allmän platsmark inom planprogrammet

Huddinge Kommun är uppdragsgivare och byggherre för framtagna systemhandling och kommande detaljprojektering för alla kommunala vägar inom planprogrammet. SVOA är ansvarig för framtagning av VA-projektering och kommer ingå i Huddinge Kommuns upphandling av entreprenör.

Inom kvartersmark som ska bli allmän platsmark inom planprogrammet

Exploatör är uppdragsgivare för kommande planering och SVOA är ansvarig för VA-projekteringen. Upphandling och utförande inom kvartersmark som ska bli allmän platsmark är ej fastställt än.

Inom allmän platsmark utanför planprogrammet

SVOA är egen byggherre för ny spillvattenledning i Tellusvägen strax utanför planprogrammet och en ny dagvattendamm inom befintligt våtmarksområde. Detta för att ha kapacitet att ta emot de ökade dag- och spillvattenflödena.

7. Beslut

7.1 Inriktningsbeslut

Kommunfullmäktige	2023-12-04	120 mnkr med en indikativ total 1200 mnkr
-------------------	------------	---

Tabell 1 Inriktningsbeslut

7.2 Genomförandebeslut

Separatorn 1	Investeringsråd	2023-12-04	2,5 mnkr
Kvarnängsvägen	Investeringsråd	2023-12-14	20 mnkr

Tabell 2 Genomförandebeslut

7.3 Reviderat genomförandebeslut

Separatörn 1	Investeringsråd	2024-02-22	4,5 mnkr
Kvarnängsvägen	Investeringsråd	2025-03-26	24 mnkr
Kvarnängsvägen	Investeringsråd	2025-09-26	28 mnkr

Tabell 3 Reviderade genomförandebeslut

8. Ekonomi

Projektet har ett inriktningsbeslut på 120 mnkr med indikativ total budget på 1 200 mnkr. De nya delprojekten från Huddinge Kommun är nyligen presenterade och redovisas i tabell 4 nedan. Tabell 5 redovisar totalbudget och utfall. Tabell 6 redovisar inkomster fram till och med september 2025 från anläggningsavgifter och kostnadsreglering för ledningsflytt.

8.1 Det ekonomiska läget

Flemingsbergsdalen	2024	2025	2026	2027	2028	2029	2030	2031	2032	2033	2034	2035	2036	2037	2038	2039	2040	2041	2042	2043	2044	2045	2046	2047	2048	2049	2050	Prognos/projekt (tkr)	kommentar	Total utfall		
Flemingsbergsdalen SH	1 500	4 000																										5 500	Systemhandling	5500		
Delprojekt																																
Regulatorvägen (P01)		1000	3 000	25 000	8 000																								37 000			
Regulatorvägen (P02)						3 000	20 000	7 000																					30 000			
Regulatorvägen (P03)							3 000	1 000	24 000	7 000																			35 000			
Regulatorvägen (P04)																																
Generatorslingan (P21)			1500	1300	24 000	10000																								36 800	Inväntar tidplan	
Generatorslingan (P22)																													35 000	Inväntar tidplan		
Generatorslingan (P23)																													30 000	Inväntar tidplan		
Generatorslingan (P44)																																
Björnkullavägen (P11)					1000	500	15 000																						15 500			
Elektronvägen (P71)							1800	14000	10 000																				25 800			
Logistikvägen (P51)												2500	17000	6000															25 500			
Logistikvägen (P52)																													30 000	Inväntar tidplan		
Jonvägen (P41)												2500	18 000	6000															26 500			
Kvarnängsvägen etapp 1	18 000	7 000																											25 000	Färdigbyggd	25 000	
Kvarnängsvägen (P31)											1 500	500	17 000																19 000			
Kvarnängsvägen (P33)																						1 500	500	16 000					18 000			
G-C väg (P42)																						2000	1000	24 000	6000				33 000			
Tellusvägen																													150 000	Inväntar tidplan		
Dammen		4500	1500	1000			18000	6000																					31 000			
Pumpstation																													60 000	Om den behövs		
Stadscentrum (A01-A09)																													50 000	Inväntar tidplan		
Kvarterstaden (C01-C06)																													50 000	Inväntar tidplan		
Akumulatorn batteriet																													50 000	Inväntar tidplan		
Separatören	3 000																												3 000	Färdigbyggd	3000	
Öförrutsett																													383 900			
Totalt prognos per år	23 024	14 525	8 026	29 327	34 028	16 029	43 530	32 831	40 032	19 033	2 034	8 535	37 536	31 037	2 038	2 039	2 040	2 041	2 042	2 043	2 044	5 545	3 546	42 047	8 048	0	0					
Totalt																												1 200 000				
Tot																													33 500			

Tabell 4 Prognoser för idag kända delprojekt inom allmän platsmark.

Total budget (Inriktningsbeslut och indikativ budget)	1 200 000 tkr
Totalt utfall fram till 2025-09-23	33 500 tkr

Tabell 5 Totalbudget och utfall

Anläggningsavgifter fram till 2025-09-23	7 025 tkr
Beräknad kostnadsregelring ledningsflytt 2025	18 900 tkr
Beräknande totala inkomster 2025-09-23	25 925 tkr

Tabell 6 Inkomster från anläggningsavgifter och beräknad kostnadsreglering (ledningsflytt)

8.2 Orsak till avvikelser

Rev BP3 Separatorn

Projektet sökte reviderat genomförandebeslut på 4,5 mnkr, en utökning med 2 mnkr från tidigare beslut. Revidering av genomförandebeslutet beror på tillägg av ytterligare två serviser som från början var planerade att utföras i ett senare skede, men på grund av ändrad tidplan i produktionssamordningen med byggherren behövde dessa utföras tidigare. Att lägga till dessa till pågående entreprenad var det mest effektiva för att inte avstanna produktionen. Sista kostnadsregleringen är inte fastställd än då SVOA inväntar underlag från JM. Projektet kan komma att hamna inom ursprunglig BP3 då planerat spontarbete för den ena servisen inte blev lika kostsamt som befarat.

Rev BP3 Kvarnängsvägen

Projektet har ett reviderat genomförandebeslut på 28 mnkr, en utökning med 4 mnkr från tidigare reviderat genomförandebeslut på 24 mnkr. Kostnadsökningen beror i huvudsak på tillkommande kostnader för återställning av Kvarnängsvägen.

8.3 Utnyttjandegrad av budgeterade medel för risk och oförutsett

Separatorn 1

Den största risken på ökade spontkostnader föll inte ut lika mycket som befarat. Därav höll sig projektet inom reviderad budgetram.

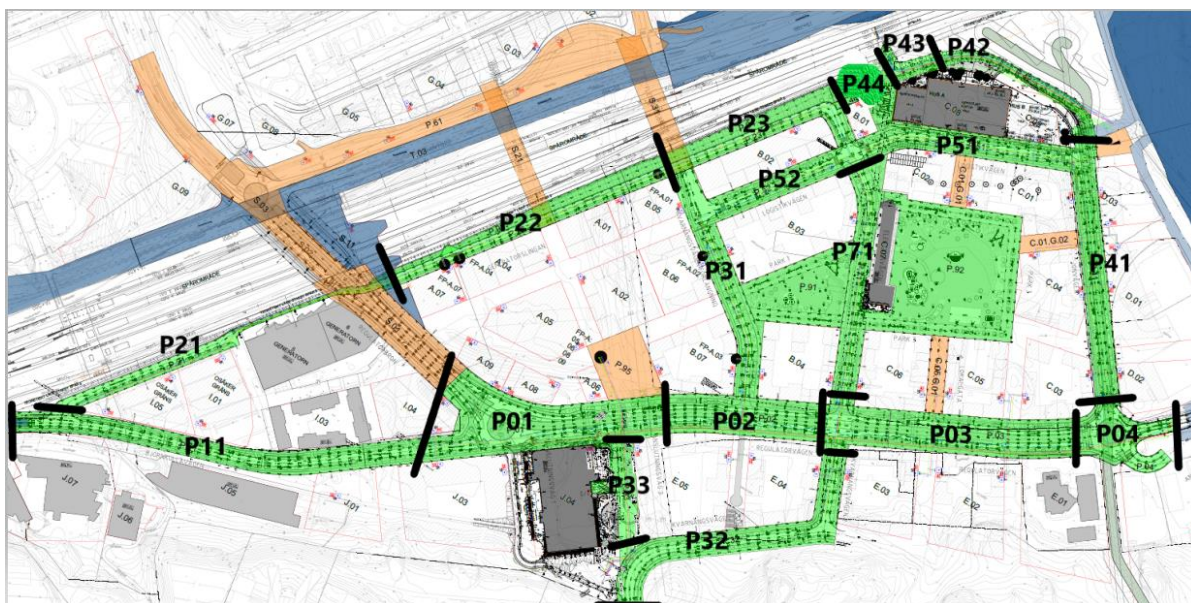
Kvarnängsvägen

Projektets budgeterade kända risker (ytterligare bergschakt, ökade spontkostnader och trafikanordningsplaner) och oförutsett föll ut inom ramen för genomförandebeslutet. Vilket ledde till ett reviderat genomförandebeslut. Oförutsett som inträffade under byggskedet var omprojektering och en något längre ledningsdragning än planerad, på grund av hinder under mark som ej framkommit under tidigare undersökningar och ledningsunderlag. Projektet söker nu ett andra reviderat genomförandebeslut som beskrivs ovan i punkt 8.2.

9. Tidplan och status

Inledande beskrivning

Framtagen systemhandling för allmän platsmark (gröna ytor) kommer framöver att delas upp i olika delprojektsträckor både gällande detaljprojektering och byggsleden. Figur 1 nedan illustrerar Huddinge Kommuns etappindelning och tabellerna 7, 8 och 9 redovisar tidplanen för respektive delprojektsträcka.

Figur 1 Framtagen systemhandling och dess etappindelning inför framtagning av förfrågningsunderlag och byggskede

Färgindelning nedan i tidplanetabellen tydliggör att en och samma väg kan vara indelad i olika delsträckor

Delprojektet inom allmän platsmark (Huddinge är byggherre)	Delprojektsträckor	Detaljprojektering/FU /Upphandling	Genomföra - Avslut
Regulatorvägen, Etapp 1	P01	Q3 2025–2027	2027–2028
Regulatorvägen, Etapp 2	P02	2029–2030	2030–2031
Regulatorvägen, Etapp 3	P03	2030–2032	2032–2033
Regulatorvägen, Etapp 4	P04	2032–2033	2033–2034
Generatorslingan	P21	2026–2028	2028–2030
Generatorslingan	P22	Huddinge återkommer med tidplan	Huddinge återkommer med tidplan
Generatorslingan	P23	Huddinge återkommer med tidplan	Huddinge återkommer med tidplan
Generatorslingan	P44	Huddinge återkommer med tidplan	Huddinge återkommer med tidplan
Björnkullavägen	P11	2029–2031	2031–2033
Elektronvägen	P71	2031–2032	2032–2034
Elektronvägen (Kotunneln)	P43	2037–2038	3028–3039
Logistikvägen	P51	2035–2036	2036–2037
Logistikvägen	P52	2037	2038–2039
Jonvägen	P41	2035–2036	2036–2037

Kvarnängsvägen (Kvarnängsvägen förlängning)	P31	2035–2036	2036–2037
Kvarnängsvägen 2	P32	2043–2044	2044–2046
Kvarnängsvägen (Anslutningsvägen 2)	P33	2045–2046	2046–2047
G-C väg	P42	2045–2046	2046–2047

Tabell 7 Tidplan för delprojektsträckor inom allmän platsmark

Delprojekt inom kvartersmark (som ska bli allmän platsmark)	Delprojektsträckor	Detaljprojektering/FU /Upphandling	Genomföra - Avslut
Batteriet	E02, E03	2035–2036	2026–2037
Akkumulatorn	E04, E05	2038–2039	2039–2040
Kvartersstaden	C01 – C06	2033–2040	2040–2050
Stadscentrum	A01 – A09	2026-?	2028-?

Tabell 8 Tidplan för delprojektsträckor tillhörande kvartersmark som ska bli allmän platsmark

Delprojekt inom allmän platsmark (där SVOA är byggherre)	SH	Detaljprojektering/FU /Upphandling	Genomföra - Avslut
Dagvattendamm	Q2 2025 - Q1 2026	Trolig start 2026 men tidplan behöver synka med TSK 40 och Huddinge Kommun.	Tidplan behöver synka med TSK 40 och Huddinge Kommun. Dammen behöver vara färdigbyggd 2035
Pumpstation	Lägesanalys och förprojektering pågår. Klar Q3 2025. SH påbörjas OM SVOA behöver pumpstationen.	Om SVOA behöver pumpstation, start SH Q4 2025. Detaljprojektering/FU start Q3 2026.	Tidplan behöver synka med TSK 40 och Huddinge Kommun. pumpstationen behöver vara färdigbyggd 2035
Tellusvägen	SH pågår. SH klar Q4 2025	Q1 2026-Q3 2026	Tidplan behöver synka med TSK 40 och Huddinge Kommun.

Tabell 9 Tidplan för delprojekt där SVOA är byggherre

10. Riskläget

- En avgörande påverkan för Flemingsbergsdalens planprogram är den ledningsomläggning som planeras ske inom projektet TSK40, som är ett av Trafikverkets delprojekt inom Tvärförbindelsen Södertörn. Fram till maj 2025 fanns en hållbar systemlösning framtaget mellan Trafikverket och SVOA, men på grund av ekonomiska skäl har Trafikverket behövt göra omtag vilket kan äventyra framtida planer. Framåt maj 2026 kommer det komma besked kring framtida planering inom TSK40.

Trafikverket driver löpande ett större riskanalysarbete tillsammans med Huddinge, SVOA och trafikförvaltningen för att så tidigt som möjligt lyfta risker och konsekvenser.

- Skedesutbyggnadsplanen bör ses som en risk om den inte bevakas utav VA-huvudmannen. Utan SVOAs inspel finns risk för att va-anläggningen alltför mycket byggs ut efter kvartersmarkernas tidplaner som enligt tabellerna ovan i stort sett baseras på att man bygger ut en liten del av gatan och dess ledningar enbart för att anpassa byggnaden som byggs inne på kvartersmarken. Detta kan medföra problem för SVOA vars ledningssystem är en större sammanhängande struktur där funktionen behöver säkerställas i hela systemet. SVOA och Huddinge har löpande avstämningar och gemensam planering. Även tillsammans med exploatören där det behövs.

11. Arbetsmiljö, miljö, kvalitet

11.1 Arbetsmiljöarbetet

Inom planprogrammet Flemingbergsdalen är BAS-P och BAS-U utsedd av Huddinge Kommun.

För de delar inom projektet där SVOA är byggherre har SVOA avropat BAS-P och kommande BAS-U.

11.2 Miljöarbetet

Inom planprogrammet Flemingbergsdalen ansvarar Huddinge Kommun för projektets miljöarbete. För de delprojekt där SVOA är byggherre ansvarar SVOA för projektets miljöarbete som till exempel markmiljöteknisk utredning, strategisk masshantering och byggvarubedömning.

11.3 Kvalitetsarbetet

Upphandlad ramavtalskonsult inom det va-tekniska området är avropad för att ta fram den va-anläggning/ar som SVOA har beställt inom projektet. Produkten inom de olika faserna (systemhandling och detaljprojektering) interngranskas både hos konsulten och hos SVOA enligt fastställda granskningsrutiner. Till grund för framställande av SVOAs va-anläggning ligger projekteringsanvisningar och SVAMA som kontinuerligt uppdateras för att matcha den branschstandard som krävs för tiden för projektet.

För säkerställande av god kvalitet gällande dokumentationshantering lagras alla underlag i projekthanteringssystemet Projectwise.

Alla investeringsprojekt inom SVOA följer Projektstyrningshandboken för att säkerställa att projektet följer de beslutspunkter och rutiner/moment som krävs från att ett projekt initieras vid BP0 tills att det följs upp vid BP6.

12. Styrning och uppföljning

Övergripande styrgrupp för de delar som berör SVOA i utbyggnaden av Flemingbergsdalen är den samarbets- och eskaleringsgrupp bestående av chefer inom Huddinge kommun (HK) respektive SVOA som hanterar flertalet frågor avseende VA-projekt i Huddinge kommun. Ordförandeskapet växlar terminsvis mellan Vice stadsbyggnadsdirektör HK och AC Investering SVOA. Utöver rapportering eskaleras frågor också vid behov till det möte som regelbundet hålls Kommundirektör HK och VD SVOA.

Parallellt som projektet styrs och följs upp inom SVOA med både projektstyrningshandboken och SVOAs ekonomihanteringssystem MSPS som stöd, så följer projektet Huddinge Kommuns rutiner inom framtagande av projektets underlag och den tidplan som Huddinge Kommun äger. En större konsultorganisation är avropad av Kommunen för att driva projektets planering och projektering. Huddinge Kommun har även med egna medarbetare som projektledare, miljöplanerare, etc. Huddinge Kommun är liksom SVOA delaktiga i projekterings- och ledningssamordningsmöten och är viktiga parter i granskningsförfarandet.

Stockholm Vatten och Avfall är en samhällsbyggare i framkant som driver och utvecklar vatten- och avfallstjänster med miljöfokus. Varje dag, året runt förser vi 1,5 miljoner stockholmare med rent och gott kranvatten, renar avloppsvatten och ser till att avfallet tas om hand. Tillsammans med invånare, företag och andra intressenter arbetar vi för att Stockholm ska bli världens mest hållbara stad.

Stockholm Vatten och Avfall
Tel 08-522 120 00
kund@svoa.se
www.svoa.se

En del av Stockholms stad

Årstafältet E01

Lägesrapport juni 2025

Tillsammans för världens
mest hållbara stad

STOCKHOLM
VATTEN
OCH AVFALL

Rapport

Diarienummer
24SVOA991

Projektnummer
361351

Årstafältet Etapp 1

- Lägesrapport juni 2025

Joacim Rönnmark
2025-07-01

INNEHÅLL

1. Sammanfattning	2
2. Inledning	3
3. Projektets bakgrund och syfte	3
4. Projektets omfattning	4
5. Väsentliga händelser	4
5.1. Genomförande	4
5.2. Beslut att pausa kommande etapper	4
6. Projektorganisation	4
7. Beslut	4
8. Ekonomi	5
8.1. Det ekonomiska läget	5
8.2. Orsak till avvikelser	5
8.3. Utnyttjandegrad av budgeterade medel för risk och oförutsett	5
9. Tidplan och status	5
10. Riskläget	6
11. Arbetsmiljö, miljö, kvalitet	6
11.1. Arbetsmiljöarbetet	6
11.2. Miljöarbetet	6
11.3. Kvalitetsarbetet	6
12. Styrning och uppföljning	6

1. Sammanfattning

Projektet Årstafältet etapp 1 (E01) är en del av Stockholms nya stadsdel Årstafältet som är planerad upp till 8 etapper. Projektets syfte är att möjliggöra upp till 7000 nya bostäder samt skolor, förskolor, torg, parker och nya gång- och cykelstråk. I etapp 1 byggs omkring 1000 bostäder, förskolor, en park och dagvattendammar. Arbetet innebär en omläggning av befintliga VA-ledningar men också en utbyggnad av VA-ledningsnät innan bostadsbyggandet kan starta igång.

Groventreprenaden startades 2018 och beräknas vara klar 2026.

Bolagets projekt har ett reviderat genomförandebeslut från juni 2024 avseende Årstafältet E01 om 1 229 mnkr inkl. prisindexrisk på 93 mnkr. Täckningsgraden för Årstafältet E01 motsvarar 8 % av bolagets investeringsutgift.

2. Inledning

Detta är den första lägesrapporten för projektet i detta format.

Lägesrapporten är baserat på utfall till och med 1 juli 2025 och känd projektinformation.

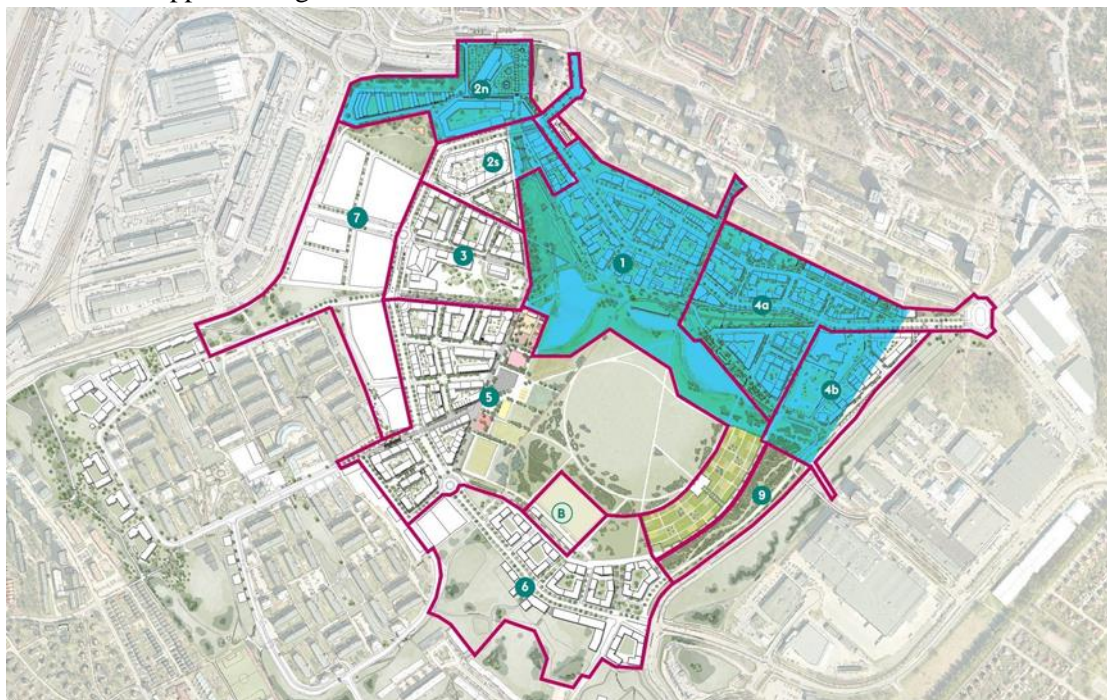
3. Projektets bakgrund och syfte

Projektet har uppkommit med anledning av Stockholms stads beslut att exploatera området Årstafältet E01 som i sin tur ingår i stadens nya stadsdel Årstafältet.

Årstafältet består av totalt 8 etapper där över 7000 nya bostäder skall byggas.

Exploateringen av Årstafältet E01 innefattar skapandet av 1000 bostäder, varav cirka 125 studentlägenheter och 15 stadsradhus. Det ska även bli butikslokaler, tre förskolor och en stadsdelspark med bland annat lekplats och en mindre strand. Detta kräver omläggning av befintliga VA-ledningar samt utbyggnad av VA-ledningsnätet.

Stockholm Vatten och Avfall (SVOA) kommer att följa stadens planerade etappindelning, med undantag av den första etappen av exploateringen, där anpassningar mot befintligt ledningssystem behöver göras. En stor del av denna etapp avser stora ledningsomläggningar som krävs för att möjliggöra exploateringen och utbyggnaden av dagvattendamm. Dessa åtgärder sträcker sig över ett stort område av Årstafältet vilket medför att SVOA:s etapp 1 kommer att inkludera ett större område än stadens etappindelning.

Stockholm Vatten och Avfalls projektområde för etapp 1, blåmarkerat

4. Projektets omfattning

Årstafältet Etapp 1 innefattar byggandet av ett nytt lokalt ledningsnät med spill-, dag-, och dricksvattenledningar för att ansluta ny bebyggelse. Projektet innefattar även omläggning av befintliga huvudledningar med dimensioner upp till 2000 millimeter i diameter. Därutöver byggs en ny dagvattendamm cirka 1,8 hektar, en ny tryckstegringsstation för vatten och en ny pumpstation för dagvatten.

Ledningsläggningen består av följande:

- Avloppsledningar (dag- och spillvatten) med dimension som uppgår till 1200 millimeter, cirka 7 kilometer
- Avloppsledningar (dag- och spillvatten) med dimension mellan 1400 - 2000 millimeter, cirka 2 kilometer
- Dricksvattenledningar av segjärn med dimension upp till 800 millimeter, cirka 4,5 kilometer
- Huvudvattenledningar av stål med dimension 800 millimeter, cirka 600 meter.

5. Väsentliga händelser

5.1.Genomförande

Efter hävning av tidigare kontrakt har ny entreprenör påbörjat arbeten under 2024

5.2.Beslut att pausa kommande etapper

Exploateringskontoret informerade i april 2025 att beslut fattats att pausa kommande etapper och senarelägga vissa delar inom etappen 4. Exploateringskontorets projektintäkter behöver i första hand säkerställas genom markanvisning för kvarstående kvarter.

6. Projektorganisation

Projektet drivs av Exploateringskontoret som äger den övergripande tidplanen och är byggherre för entreprenaden. Bolagets delar i projektet drivs av projektledare på enheten Exploateringsprojekt, inom avdelningen Investering.

7. Beslut

Samtliga beslut för Årstafältet etapp 1 har fattats av Kommunfullmäktige (KF).

- **Genomförandebeslut 2013-09:**

200 mnkr (avser Årstafältet Huvudprojekt, alla etapper)

- **Rev. Genomförandebeslut 2021-09:**

764 mnkr (prinsnivå 202106, indexuppräknat till prinsnivå 202311, 838 mnkr)

- **Rev. Genomförandebeslut 2024-06:**

1229 mnkr inkl. framtida kostnadsutveckling (prisindexrisk)

8. Ekonomi

Moment	Genomförandebeslut	Bokfört 202506	Prognos 202705
Projektledning	14 000 000 kr	12 000 000 kr	14 000 000 kr
Projektering	22 000 000 kr	20 000 000 kr	22 000 000 kr
Byggledning	4 000 000 kr	2 000 000 kr	3 000 000 kr
Slutbesiktning	1 000 000 kr	100 000 kr	1 000 000 kr
Entreprenadkostnad	1 005 000 000 kr	780 000 000 kr	1 006 000 000 kr
Kända risker	60 000 000 kr	- kr	30 000 000 kr
Oförutsett	30 000 000 kr	- kr	15 000 000 kr
Summa:	1 136 000 000 kr	814 100 000 kr	1 091 000 000 kr
Indexuppräknings Summa: (Prisnivå 2023-11)	1 136 000 000 kr		
Prisindexrisk	93 000 000 kr		93 000 000 kr
Summa:	1 229 000 000 kr		1 184 000 000 kr

8.1. Det ekonomiska läget

Årstafältet Etapp 1 har ett genomförandebeslut på totalt 1 229 mnkr inkl. prisindexrisk och en upparbetad kostnad om 814 mnkr i genomförandefasen. En uppdaterad entreprenadkalkyl t.o.m 2026-12 visar att återstående utgifter förväntas uppgå till 226 mnkr, vilket avser kvarstående byggnation, projektering, projektledning och byggledning. Det resulterar i slutkostnad på totalt 1 091 mnkr justerat för minskade risker vilket är 45 mnkr lägre än beslutad budget i prisnivå 2024-06. Totalt sett ser prognosen bra ut.

8.2. Orsak till avvikelser

Årstafältet Etapp 1 går mycket bra och få risker har fallit ut.

8.3. Utnyttjandegrad av budgeterade medel för risk och oförutsett

Årstafältet Etapp 1 har i genomförandebeslutet budgeterade medel för risker och oförutsedda kostnader om 60 respektive 30 mnkr. I takt med projektets fortskridning och tidplanen justerats, har dessa poster reducerats med 50 % då få risker fallit ut.

I exploateringsprojekt fördelas riskerna ofta jämnt över hela projektet men med en större del i slutskedet, detta gör att utfallet blir tydligt först mot slutet. Det som har tillkommit är en kostnad för växtetablering i dagvattendammarna på cirka 20 mnkr men bedöms rymmas under posten för oförutsett. I övrigt har Årstafältet E01 haft få riskutfall.

9. Tidplan och status

Exploateringskontorets huvudtidplan ligger fast för Årstafältet Etapp 1. Kommande etappers tidsplaner revideras. Tidsplanen för etapp 1 är enligt följande:

Groventreprenad Årstafältet Etapp 1 - Q4 2026

Avslut Q2 2027

10. Riskläget

Projektets främsta risker består av:

- Entreprenör tvingas lägga om nylagda ledningar på grund av kvalitetsbrister.
- Risk att de geo- och miljötekniska undersökningarna inte stämmer och att mängden berg och förorenade massor är större än väntat.

Återstående risker bedöms som begränsade även om vissa osäkerheter finns, t ex övergång mellan gammal och ny entreprenad, IFA-massor etc. Inför det reviderade genomförandebeslutet byggde både våran och exploateringskontorets kalkyl på värsta scenario, vilket ger oss en viss säkerhetsmarginal. Tendensen är att prognosen från exploateringskontoret successivt sänks. I överlag bedömer vi att det ser bra ut.

11. Arbetsmiljö, miljö, kvalitet

11.1. Arbetsmiljöarbetet

I planeringsfasen deltar projektörerna i projektets BAS-P arbeten. Kontinuerlig dialog förs även med driftorganisationen för att säkra goda tekniska lösningar.

11.2. Miljöarbetet

- Exploateringskontoret leder miljöarbetet.
- Bolagets projekt driver inget aktivt miljöarbete.
- Valda lösningar ska redovisas i Byggvarubedömningen.

11.3. Kvalitetsarbetet

Projektledningen har fokuserat kvalitetsarbetet till att säkra leverans av detaljprojektering och förfrågningsunderlag genom stående möten med driftorganisationen. Detta för att förankra de tekniska lösningarna och driftbarheten framöver.

12. Styrning och uppföljning

Projektet hanteras sedan mitten av 2024, efter överenskommelse med Stockholms Stadshus AB, inom den stadsövergripande styrgruppen för exploateringen av Årstafältet. I styrgruppen ingår bolagets VD. Operativt sker en nära och kontinuerlig dialog med exploateringskontorets projektledning kring planering, genomförandetider och kostnader.

Stockholm Vatten och Avfall är en samhällsbyggare i framkant som driver och utvecklar vatten- och avfallstjänster med miljöfokus. Varje dag, året runt förser vi 1,4 miljoner stockholmare med rent och gott kranvatten, renar avloppsvatten och ser till att avfallet tas om hand. Tillsammans med invånare, företag och andra intressenter arbetar vi för att Stockholm ska bli världens mest hållbara stad.

Stockholm Vatten och Avfall

Tel 08-522 120 00

svoa@svoa.se

www.svoa.se

En del av Stockholms stad

Mässtunneln

Lägesrapport september 2025

Tillsammans för världens
mest hållbara stad

STOCKHOLM
VATTEN
OCH AVFALL

Rapport

Diarienummer
22MB626

Projektnummer
361903

Mässtunneln

- Lägesrapport september 2025

Tomas Hård
2025-09-23

INNEHÅLL

1. Sammanfattning	2
2. Inledning	3
3. Projektets bakgrund och syfte	3
3.1. Bakgrund	3
3.2. Syfte	3
4. Projektets omfattning	3
5. Väsentliga händelser	4
6. Projektorganisation	4
7. Beslut	5
7.1. Inriktningsbeslut	5
7.2. Genomförandebeslut	5
8. Ekonomi	5
8.1 . Det ekonomiska läget	5
8.2 . (Orsak till ev avvikelser)	6
8.3 . Utnyttjandegrad av budgeterade medel för risk och oförutsett	6
9. Tidplan och status	6
10. Riskläget	6
11. Arbetsmiljö, miljö, kvalitet	7
11.1. Arbetsmiljöarbetet	7
11.2. Miljöarbetet	7
11.3. Kvalitetsarbetet	7
12. Styrning och uppföljning	8

1. Sammanfattning

Projekt påbörjades december 2023 med iordningställande av byggetableringen utmed Kontrollvägen i Solberga. Första tunnelsalvan sprängdes 9 april 2024 för arbetstunneln i Solberga.

1 150 m av huvudtunneln MT01 är utsprängd vilket motsvarar 48% av tunneln. Ekonomiskt ligger utfallet väl inom budget, projektet har i nuläget inga avvikelser och projektreserven är orörd.

Projektet är sedan start bemannat för att möta komplexiteteten och står väl rustat för att kunna slutföra arbetena.

Projektets byggledning och teknikstöd är i stora delar densamma som för projekt NÖT, Nya Östbergatunneln.

2. Inledning

Detta är den första lägesrapporten för projektet i detta format. Lägesrapporten är baserad på utfall och känd projektinformation till 30 september 2025.

3. Projektets bakgrund och syfte

3.1. Bakgrund

Mässtunneln är en ny tunnel som ska gå mellan det blivande exploateringsområdet Mässtaden vid Stockholmsmässan i Älvsjö och ner till den blivande SFAL-tunneln vid Liljeholmen.

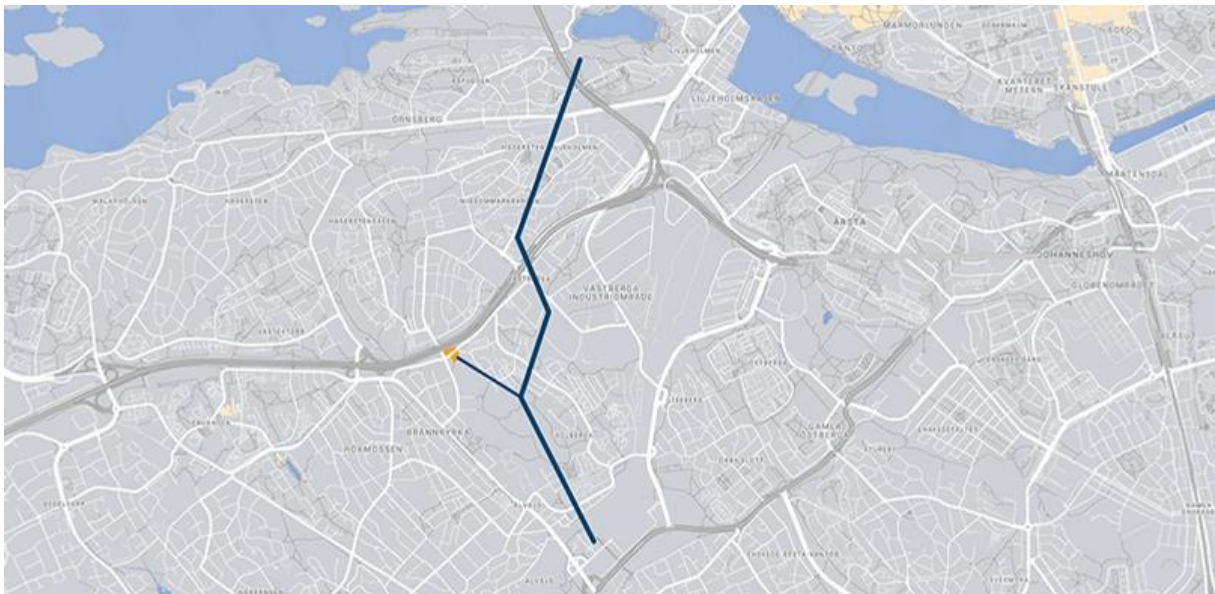
Problemområden (hydrauliska flaskhalsar), utöver Mässtadens exploateringsområde, har identifierats i nulägesmodellen med höga trycknivåer och bräddningar från det kombinerade avloppssystemet. Dessa områden är Tellusborgsvägen/Bäckvägen, Elektravägen, Götalandsvägen samt kring Älvsjövägen.

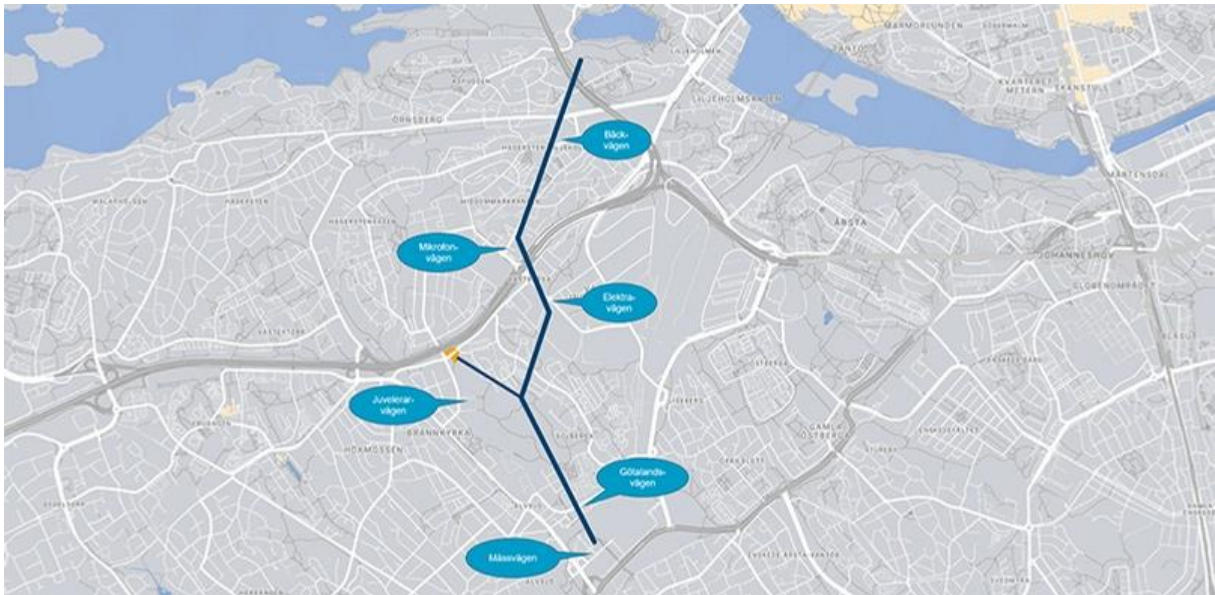
3.2. Syfte

Syftet med Mässtunneln är att den ska avlasta befintligt spillvattenförande system inom exploateringsområdet så att området kan bebyggas utan att riskera källaröversvämningar i det befintliga spillvattenförande systemet. Mässtunneln sträckning ska även utnyttjas för att avlasta kända hydrauliska flaskhalsar i ledningssystemet genom att ledningsnätet ansluts via borrhål till tunneln.

4. Projektets omfattning

Projekt Mässtunneln omfattar en ca 4 km lång avloppstunneln mellan Mässvägen vid Älvsjömässan och SFAL-tunneln vid Liljeholmen, VA-ledningsarbeten, borrhålsskammare och borrhål till tunneln.

5. Väsentliga händelser

5.1. Miljötilstånd

Mark- och miljödomstolen (MMD) meddelade dom den 2021-02-19.

5.2. Detaljplan

Detaljplanerna vann laga kraft 2022.

5.3. Bygglov

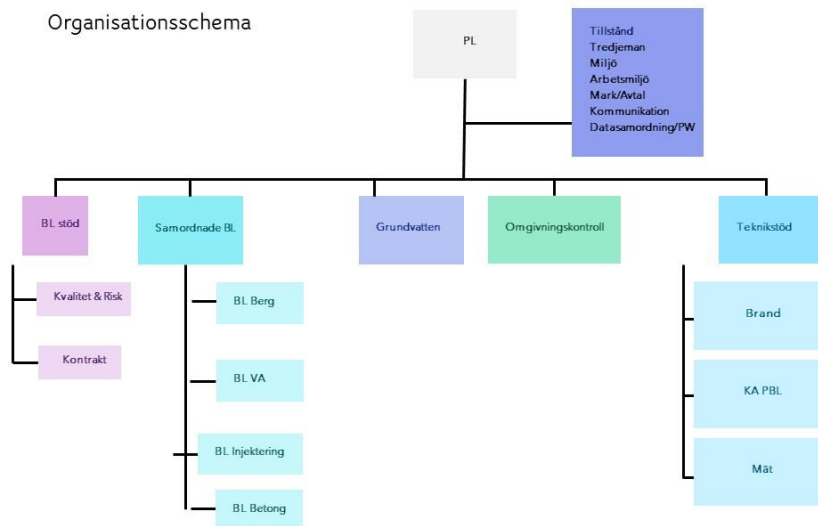
Erforderliga bygglov är på plats och beviljade.

5.4. Lantmäteriförrättning

Rättigheter har säkrats genom lantmåteriförrättningar i form av officialservitut och ledningsrätt samt fastighetsreglering (marköverföring). I Stockholms kommun har rättigheter bildats för det som i detaljplanen är utpekad kvartersmark. För övrig mark såsom till exempel allmän platsmark, säkras anläggningen genom ett befintligt markavtal mellan Staden och Bolaget.

6. Projektorganisation

Projektet är bemannat till största del av externa resurser. Projektledare, kommunikator och tredjemanshantering är anställda i bolaget.

7. Beslut

7.1. Inriktningsbeslut

Kommunfullmäktige	2020-05-25	552 000 kr (prisnivå 2020)
-------------------	------------	-------------------------------

7.2. Genomförandebeslut

Kommunfullmäktige	2022-05-09	1 061 000 kr (prisnivå 2021)
-------------------	------------	---------------------------------

8. Ekonomi

Mässtunneln	2025		Total		
	Utfall 2025-09	Budget 2025	Utfall	Budget	Slutkostnadsprognos
Byggherrekostnader	13 218 212	21 250 000	99 161 611	162 469 220	
Entreprenadkostnader	103 365 042	171 000 000	225 967 127	865 530 780	
Projektreserv/Risk	0	0	0	33 000 000	
Total	116 853 254	192 250 000	325 128 738	1 061 000 000	1 299 725 000

8.1. Det ekonomiska läget

Projekts budget är i prisnivå 2021 och entreprenadkontraktet är indexreglerat. Med den information projektet har idag är slutkostnadsprognosen lika med indexuppräknad budget till prisnivå 202507. Projektet pågår till Q1 2030 och risker kommer sannolikt i någon utsträckning att falla ut.

Redovisat utfall ovan är inklusive index.

8.2. (Orsak till ev avvikelser)

Projektet har inga avvikelser

8.3. Utnyttjandegrad av budgeterade medel för risk och oförutsett

Projektreserven är orörd.

9. Tidplan och status

9.1. Tidplan övergripande

Projektets produktionstidplan följer kontrakterade del- och sluttider.

Driftsättning av Mässtunneln är planerad till oktober 2030.

9.2. Status

Tunneldrivning av huvudtunnel MT01 pågår och 1150 m är utförd vilket motsvarar 48% av huvudtunneln.

I Älvsjö vid Kämpetors skolan och Juvelerartorget är arbetena pausade. Anledning till pausen är att projektet behöver skyddsinfiltrera för att kunna genomföra planerade arbeten. Processen med tillståndsansökan för skyddsinfiltration är påbörjad och parallellt sker förberedelser för infiltrationsförsök inom området. Projekt bedömer i dagsläget att tillstånd för skyddsinfiltration kan erhållas inom 18 till 24 månader. Pausen av arbetena påverkar inte projekts genomförandetid.

10. Riskläget

Tunnelprojektets framdrift styrs till största del av bergets kvalitet och förekomst av vattenförande sprickzoner. Tunneldrivning har hittills haft en bra framdrift och det beror på att ingenjörsgelogiska prognosen är överträffad och att sprickzoner inte har varit onormalt vattenförande.

Projekt har hittills drivit ca 2000 m tunnel (inkl. arbetstunnel). Ca 3000 m tunneldrivning återstår varför projektets enskilt största risk är att den ingenjörsgelogiska prognosen avviker från verkligt utfall. Risken medför ökade förstärknings- och tätningsåtgärder utmed hela kvarvarande tunneldrivningen och är kostnads- och tidspåverkande.

I Mässtunnelns riskregister återfinns fyra röda risker, topprisker, som är aktuella. En av dessa är accepterad.

64	Projektering	PL	Felaktiga mängder i FU	ofullständig MF	ÄTOR, kostnader	Accepterad	4	4	5	9
23	Produktion	Berg	Ökade tätningsåtgärder	uppfyller ej villkor	stopp i produktionen, ökade kostnader och försening		2	4	5	7
78	Produktion	Hydro/ Berg	Svaghetszon som kan orsaka grundvattensänkning i ett lerområde	felaktiga antaganden	ökade kostnader och försening pga utökad injektering		4	3	3	7
79	Produktion	Berg	Risk för att borra fastborra fel till anslutningen MT36, Juvelerervägen	långt flackt borrhål.	Problem vid rörinstallation, ökade kostnader		4	2	3	7

Risk som är accepterad är kostnadskrav från E för felaktiga mängder i mängdförteckning.

11. Arbetsmiljö, miljö, kvalitet

11.1. Arbetsmiljöarbetet

Projektet har högt ställda mål vad gäller arbetsmiljöområdet. För att säkerställa denna höga nivå finns en särskild resurs för övergripande och strategiska arbetsmiljöfrågor i projektet.

Skyddsronder genomförs löpande med ett bestämt intervall utöver kontinuerliga riskobservationer.

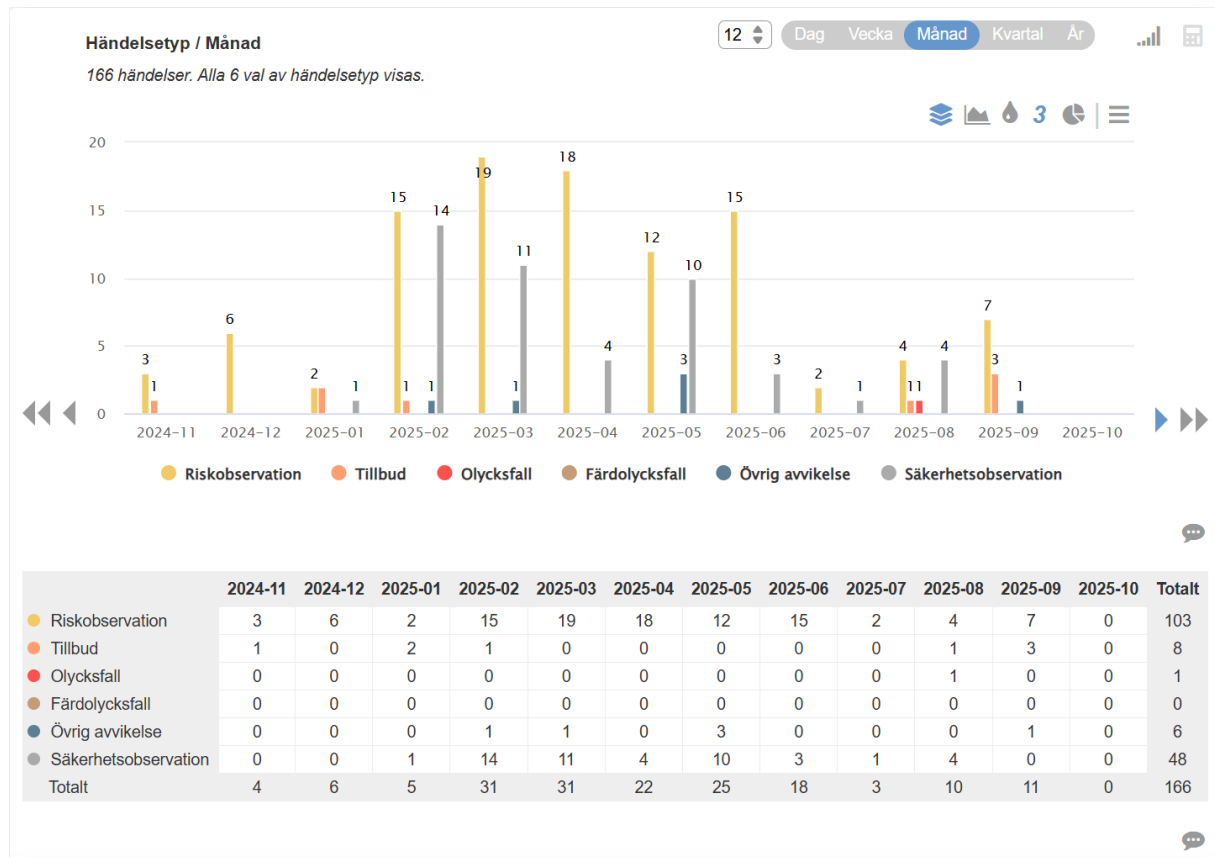

Bild visande utfall under 11 månader

11.2. Miljöarbetet

Projektet har ett väl utformat strategiskt miljöarbete som syftar till att säkerställa att projektet hamnar på en nivå i miljöarbetet som väl motsvarar stadens miljömål.

Kontroller i pågående entreprenader utförs fortlöpande av byggläda och miljöspecialister.

11.3. Kvalitetsarbetet

Projektet har ett utarbetat arbetssätt som har sin grund i Projektplan och Projektstyrningshandbok. Dessa är utformade för att säkerställa projekt- och bygglädaens möjligheter att styra projektet mot projektmålen och innehålla villkor i miljötillstånd.

Ett stort fokus ligger på att entreprenören utför och verifierar att samtliga anläggningsdelar utförs kontraktss enligt.

Projektets kontrollprogram är grunden till allt vårt arbete med kvalitet, se översiktbilder över en del av kontrollprogrammet nedan.

Nivå 1: Område/Anläggningsdel

Nivå 2: Kontrollaktivitet

Nivå 3: Riskminskade åtgärder

Nivå 4: Verifierande dokument

Nivå 5: Eventuell verifiering

Avvikelsesrapporter

Område Nivå 1	Kontrollaktivitet [Länk] Nivå 2	Riskminskade åtgärder Nivå 3	Leverans PW	Verifierande dokumentation Nivå 4	Eventuell verifiering Nivå 5	Avvikelser	Utfört av	Slutkontroll Dokumentation [Datum]
2. Fäslag_Mfp1	2.1 Bergskakt ovanjord	2.1.1 Arbetsplanering Bergskakt Nivå 3.1.1 MFA 1	MT 14.01.CBC.01	2.2.1.1 Sprängplan 2.2.1.2 Pannplan 2.2.1.3 Sprängplaner (vägnet) 2.2.1.4 Skermsplan 2.2.1.5 Inledning berg			LBR	2024-11-07
		2.1.2 Arbetsplanering Undergrund Nivå 3.1.2 MFA 2	MT 14.01.CBC.02				LBR	2024-11-07
	3.1 Bergskakt underjord	3.1.1 Arbetsplanering Bergskakt Nivå 3.1.1 MFA 1	MT 14.01.CBC.01	3.1.1.1 Sprängjournal/Vipnet 3.1.1.2 Vikationsanledning 3.1.1.3 Sprängplan 3.1.1.4 Skermslaggare 3.1.1.5 Inledning berg			LBR:MD LBR:MD LBR:MD LBR:MD	2024-11-07
		3.1.2 Arbetsplanering Undergrund Nivå 3.1.2 MFA 2	MT 14.01.CBC.02				MD	2024-11-07
		3.2 Injekttering Förundersökning	MT 14.01.CBC.03	3.2.0.1 Provenresultat förspörning injektivering 3.3.1.1 Injektteringsprotokoll 3.3.1.2 Vattenfyllningsanledning 3.3.1.3 Panningsprotokoll 3.3.1.4 MWD	3.3.1.1.1 Produktblad 3.3.1.1.2 Mottagningskontroll		LBR:MD LBR:MD LBR:MD LBR:MD	
		3.3 Injekttering	3.3.1 Arbetsplanering Injekttering Nivå 3.1.1 MFA 1					
	3.4 Berghugning Förundersökning		MT 14.01.CBC.01	3.4.1.1 Berghugning 3.4.1.2 Mottagningskontroll 3.4.1.3 Sygnetprotokoll 3.4.1.4 Sygnetprotokoll			MD MD MD	2024-04-26
			MT 14.01.CBC.01	3.4.1.1 Berghugning 3.4.1.2 Mottagningskontroll 3.4.1.3 Sygnetprotokoll 3.4.1.4 Sygnetprotokoll			MD MD	2024-04-26
	3.5 Berghugning	3.5.1 Arbetsplanering Berghugning Nivå 3.1.1 MFA 1	MT 14.01.CBC.01	3.5.1.1 Berghugning 3.5.1.2 Mottagningskontroll 3.5.1.3 Berghugning 3.5.1.4 Sygnetprotokoll	3.5.1.2.1 Produktblad		LBR:MD LBR:MD	
			MT 14.01.CBC.01	3.5.1.1 Berghugning 3.5.1.2 Mottagningskontroll 3.5.1.3 Berghugning 3.5.1.4 Sygnetprotokoll			LBR:MD	
3. Tunnel Arbetsplanering MT21, Huvudtunnel MT01, MT21-36 MT01-02	3.6 Sprutbetong Förundersökning		MT 14.01.CBC.01	3.6.0.1 Provenresultat sprutbetong förspörning 3.6.0.2 Provenresultat sprutbetong förspörning 3.6.0.3 Flödesmätning förspörning			MD MD MD	2024-04-18 2024-04-18 2024-04-18

Område Nivå 1	Kontrollaktivitet [Länk] Nivå 2	Riskminskade åtgärder [Länk] Nivå 3	Huvudupp PW: [VA / Anfallning / Grundläggning / Riskbegränsning]	Verifierande dokumentation Nivå 4	Eventuell verifiering Nivå 5	Avvikelser	Slutkontroll Dokumentation [Datum]
2. MT36 - Anslutning Juvellerarvägen	2.4 Bortrivning	2.4.1 Arbetsplanering Bortrivning Nivå 3.1.1 MFA 1	VA	2.3.1.7 Mottagningskontroll - Profab 2.3.1.8 Eggenkontroll - Inledning 2.4.1.1 Mottagningskontroll rörelsetar 2.4.1.2 Eggenkontroll markhävning & sättning 2.4.1.3 Eggenkontroll bryder			
		2.4.2 Arbetsplanering Bortrivning Nivå 3.1.2 MFA 2	VA				
	2.5 Kontrollplan uppt Kammarläget	2.5.1 Arbetsplanering Kammarläget Nivå 3.1.1 MFA 1	Grundläggning	2.5.1.1 Sprängprotokoll 2.5.1.2 Mottagningskontroll 2.5.1.3 Skermsplan 2.5.1.4 Stagesprotokoll 2.5.1.5 Provdagingsprotokoll 2.5.1.6 Berghugning 2.5.1.7 Stagesplan	2.5.1.2.1 Materialcertifikat		
		2.5.2 Arbetsplanering Kammarläget Nivå 3.1.2 MFA 2	Grundläggning				
		2.5.3 Arbetsplanering Kammarläget Nivå 3.1.3 MFA 3	Grundläggning				
		2.5.4 Arbetsplanering Kammarläget Nivå 3.1.4 MFA 4	Grundläggning				
	2.6 Kontrollplan påning Kammarläget	2.6.1 Arbetsplanering påning Nivå 3.1.1 MFA 1	Grundläggning	2.6.1.1 Påningsprotokoll 2.6.1.2 Mottagningskontroll 2.6.1.3 Verifiering av geoteknisk bärformåga 2.6.1.4 Tilläggsplanering RD140	2.6.1.2.1 Materialcertifikat		
		2.6.2 Arbetsplanering påning Nivå 3.1.2 MFA 2	Grundläggning				
	2.7 Splitvattenledning på betongavgjutning	2.7.1 Arbetsplanering Splitvattenledning Nivå 3.1.1 MFA 1	VA	2.7.1.1 Eggenkontroll (inledningsblad med, rördredning, brunn och undergrävning) 2.7.1.2 Mottagningskontroll material för rördredning 2.7.1.3 Mottagningskontroll rörelsetar 2.7.1.4 Mottagningskontroll brunnar 2.7.1.5 Film dagvatten 2.7.1.6 Skermsplan			
		2.7.2 Arbetsplanering Splitvattenledning Nivå 3.1.2 MFA 2	VA				

12. Styrning och uppföljning

Projektet hanteras i samma styrgrupp som SFA där bolagets VD är ordförande och controller från Stockholms stadshus AB ingår.

Operativ styrning sker dels i entreprenadens olika möten såsom, byggmöten, ekonomimöten, KMA-möten, byggarbetsmiljömöten, verifikatmöten, platsmöten, produktionsmöten och tidsavstämningsmöten.

Vidare har projektet system för omgivningspåverkan som vibrationer, sättningsmätningar, grundvatten samt tillsynsmöten med Länsstyrelsen och Miljöförvaltningen.

Stockholm Vatten och Avfall är en samhällsbyggare i framkant som driver och utvecklar vatten- och avfallstjänster med miljöfokus. Varje dag, året runt förser vi 1,4 miljoner stockholmare med rent och gott kranvatten, renar avloppsvatten och ser till att avfallet tas om hand. Tillsammans med invånare, företag och andra intressenter arbetar vi för att Stockholm ska bli världens mest hållbara stad.

Stockholm Vatten och Avfall

Tel 08-522 120 00

svoa@svoa.se

www.svoa.se

En del av Stockholms stad